

Til: Universitetsdirektøren

Fakultetssekretariatet

P.b. 1079 Blindern

Saksbehandler: ingerju

Telefon: 5 63 35

Telefaks: 5 45 50

Dato: 03.04.09 **Saksnr.:** 2008/1570 **Sakseier:** FA

E-post: i.j.ullern@hf.uio.no

Nettadresse: www.hf.uio.no

Gjennomføringsplan for faglige prioriteringer ved HF

Vi viser til notat av 19.12.08, og sender som anmodet om fakultetets gjennomføringsplan for de faglige prioriteringer. Gjennomføringsplanen er vedtatt i fakultetsstyret 3.4.09.

Med hilsen

Trine Syvertsen
Dekan

Anne Ma Eide
Fakultetsdirektør

Vedlegg: Gjennomføringsplan for faglige prioriteringer ved Det humanistiske fakultet
Kopi til:

GJENNOMFØRINGSPLAN FOR FAGLIGE PRIORITERINGER VED DET HUMANISTISKE FAKULTET, UiO

Faglige prioriteringer for UiO ble vedtatt av universitetsstyret i 2008. I desember samme år vedtok universitetsstyret at fakultetene skulle utarbeide gjennomføringsplaner for sine prioriteringer. Her følger gjennomføringsplanen for Det humanistiske fakultet.

Universitetsstyrets krav til gjennomføringsplanene

Universitetsstyret vedtok 16.12.2008 føringer for fakultetenes gjennomføringsplaner. De viktigste punktene er:

- Planene skal leveres innen **1. april 2009** og forelegges universitetsstyret for godkjenning i mai 2009.
- Planene skal ha en **tidshorisont på 5 år**.
- Det skal redegjøres for hvordan de faglige prioriteringene innen forskning og utdanning skal følges opp. **Virkemidler** og **tidsplan** for oppfølgingen beskrives. Det skal redegjøres for hvordan **framdriften** skal måles.
- Det skal utarbeides **stillingsplaner**. Disse skal vise kapasitet og kompetansetype og synliggjøre hvordan de faglige prioriteringene er tenkt fulgt opp ved **ledighet, rekruttering og tilsetninger**. Planene skal ha et femårs perspektiv og revideres hvert år.
- Det skal redegjøres for hvordan de faglige prioriteringene følges opp i **2009-budsjettet**. Det forventes at en dreining av ressursinnsatsen inn mot prioriteringene gjøres tydelig fra og med budsjettåret 2010.
- Det skal redegjøres for hvordan økt innsats for **eksterne inntekter** kan bidra til finansiering av de prioriterte områdene.

HF's oppfølging av de faglige prioriteringene

Fakultetets gjennomføringsplan er bygget på de prinsipper fakultetsstyret har vedtatt for forsknings- og utdanningsporteføljen. Flere av prinsippene er så konkrete at de vil være å regne som tiltak. Gjennomføringsplanen er delt i tre hoveddeler: 1. stillingsplaner og rekruttering, 2. forskning og 3. utdanning. Tidsrammer, virkemidler, måling av fremdrift og kobling til eksterne inntekter omtales der det er aktuelt. En skjematisk tiltaksplan

følger etter tekstdelen. Budsjettavsetninger øremerket oppfølging av faglige prioriteringer i 2009 følger som siste vedlegg.

1. Stillingsplaner og rekruttering

HF's faglige prioriteringer inneholder prinsipper for tilsetting i faste vitenskapelige stillinger og rekrutteringsstillinger. Prinsippene er her samlet under et eget avsnitt om stillingsplaner og rekruttering.

Stillingsplaner

Stillingsplanene er et av de viktigste virkemidlene for å gjennomføre faglige prioriteringer. HF har i forbindelse med faglige prioriteringer vedtatt to prinsipper for tilsetting i faste vitenskapelige stillinger.

1.1. Stillingsplaner vurderes løpende opp imot resultatene fra de faglige prioriteringene

Stillingsplanene er intensjonsplaner for faste vitenskapelige stillinger som vedtas i instituttstyrene. Sammen med fakultetets kommentarer til stillingsplanene danner de grunnlaget for anmodninger til fakultetet om å få lyse ut stillinger.

HF's institutter har siden 2006 utarbeidet slike intensjonsplaner i tilknytning til prosess faglige prioriteringer. Grunnet ulikheter instituttene imellom har planene ulik profil og tidshorisont. Alle planene revideres høsten 2008/våren 2009.

Status for instituttene intensjonsplaner kan oppsummeres slik:

- INSTITUTT FOR ARKEOLOGI KONSERVERING OG HISTORIE
 - Reviderer stillingsplan fra 2006
 - Planlegger vedtak om revidert plan våren 2009
- INSTITUTT FOR FILOSOFI, IDE- OG KUNSTHISTORIE OG KLASSISKE SPRÅK
 - Reviderer stillingsplan fra 2006
 - Planlegger vedtak om revidert plan våren 2009

- INSTITUTT FOR KULTURSTUDIER OG ORIENTALSKE SPRÅK
 - Revidert stillingsplan vedtatt 11.12.08
 - Planperiode 2009-2011
 - 13 forventede avganger, intensjonsplanen omfatter 13 mulige tilsetninger
- INSTITUTT FOR LITTERATUR, OMRÅDESTUDIER OG EUROPEISKE SPRÅK
 - Revidert stillingsplan vedtatt 15.12.08
 - Planperiode 2009-2011
 - 11,8 forventede avganger (2007-2010), intensjonsplanen omfatter 5 mulige tilsetninger
- INSTITUTT FOR LINGVISTISKE OG NORDISKE STUDIER
 - Revidert stillingsplan vedtatt 8.12.08
 - Planperiode 2009-2011
 - 8,2 forventete avganger, intensjonsplanen omfatter 8 mulige tilsetninger samt 1 professor II
- INSTITUTT FOR MEDIER OG KOMMUNIKASJON
 - Revidert stillingsplan vedtatt 17.12.08
 - Planperiode 2009-2011
 - 3 forventede avganger, intensjonsplanen omfatter 3 mulige tilsetninger
- INSTITUTT FOR MUSIKKVITENSKAP
 - Ikke forventet avgang før 2015
 - Planperiode 2009-2013
 - Én professor II, for øvrig ingen planlagte tilsetninger

Stillingsplanene er intensjonsplaner som vedtas av instituttstyrene. Etter hvert som planene vedtas vil fakultetsledelsen gi skriftlige tilbakemeldinger på disse og peke på eventuelle behov for justeringer. En plan som fyller kravene er en betingelse for at

instituttet får lyse ut faste vitenskapelige stillinger. Hver enkelt stilling skal besluttes i fakultetets tilsettingsutvalg. Fakultetet vil utarbeide et vurderingsgrunnlag som vil gjøre det lettere for fakultetsledelsen og tilsettingsutvalget å vurdere grunnlaget for hver enkelt stillingsutlysning.

Fakultetsledelsen har hatt en dialog med instituttene om hvordan arbeidet med intensjonsplanene kan samordnes i årene framover. Planen er nå at intensjonsplanene skal revideres etter at det er vedtatt en ny strategisk plan for UiO. Siden UiOs (og HFs) strategiske planer utløper i 2009, forventer fakultetet at arbeidet med en ny plan vil ta til høsten 2009. Denne anledningen vil HF benytte til å utarbeide en mer langsiktig HF-strategi der også arbeidet med faglige prioriteringer og planer for framtidig stillingsstruktur inngår. I etterkant av dette vil instituttene stillingsplaner bli revidert. Intensjonsplanene bør fra dette tidspunktet ha en tydelig strategisk innretning og femårs horisont, med mulighet for en årlig justering. De årlige justeringene bør primært dreie seg om å oppdatere planene med hensyn på avganger, ledighet i stillinger og den ressursmessige situasjonen. En større revisjon bør kun gjøres hvert tredje til femte år, fortrinnsvis i forbindelse med revisjon av UiOs og HFs strategiske plan.

1.2. HF skal vurdere større differensiering av personale

Blant prinsippene for faglige prioriteringer som HF har vedtatt er en større differensiering av personalet. Dette innebærer at noe større ressurser skal brukes på andre personalkategorier enn faste heltids vitenskapelige stillinger. Språklærere i deltidsstillinger kan for eksempel avlaste de vitenskapelig ansatte i språkfagene, mens professor II-stillinger kan være et virkemiddel til å styrke forsknings- eller undervisningskvalitet både i små og store fag. I praksis vil en større differensiering av personalet være virkemidler for instituttene i deres ressursplanlegging og studiekvalitetsarbeid, og vurdering av dette skal inngå i arbeidet med stillingsplanene.

Så langt har instituttene ved HF i varierende grad benyttet seg av muligheten til en mer differensiert tilsetning. Ved IKOS er for eksempel hel- og deltids universitetslektorstillinger benyttet til grunnleggende språkopplæring, og en universitetslektor/nettlærer er tilknyttet de store kulturfagene. Både ved IMK og IMV er

en andel av stillingsressursene omdisponert til professor II-stillinger som fylles av fremragende utenlandske forskere. Spørsmålet om en større differensiering av personalet vil være et moment i den skriftlige tilbakemelding fakultetet vil gi det enkelte institutt som respons på de vedtatte stillingsplanene, og bør tas opp igjen i forbindelse med revisjonen av intensjonsplanene. I forbindelse med utredningen rundt fakultetets mastertilbud fra høsten 2009 vil også en vurdering av ressursituasjonen med tanke på sammensetningen av personalet, inngå.

Rekruttering

I forbindelse med den faglige prioriteringsprosessen er det også vedtatt prinsipper for fordeling av rekrutteringsstillinger: stipendiater og postdoktorer.

1.3. Flere ph.d.- og postdoktorstillinger lyses ut i tråd med resultatene fra de faglige prioriteringene

HF har normalt mellom 15 og 40 doktorgradsstipendier til utlysning hvert år. HF utlyser hvert år mellom 10 og 20 av disse i åpen konkurranse. Fakultetet vil fortsette denne praksis både for å sikre faglig fornyelse og for å forhindre utmagring av viktige fagfelt som fakultetet ønsker å bevare selv om de ikke er nådd opp i prioriteringene. Med HF's nye tilsetningsprosedyrer som er iverksatt fra 2009 vil det imidlertid bli lagt tydeligere vekt på prosjektenes faglige relevans for fagmiljø ved HF og tilknytning til faglig nettverk. Dermed sikres relevansen av de utvalgte prosjektene også i forhold til de faglige prioriteringer.

HF vil i tillegg fordele mellom 5-20 stipendiatstillinger (avhengig av størrelsen på det samlede antall) til områder eller miljøer som i de faglige prioriteringene er vurdert som særlig sterke eller hvor det er potensiale for viktig faglig fornyelse. Blant annet vil HF etter utlysning tildele 4-8 doktorgradsstipendiatstillinger til nyansattes prosjekter hvert år. Hensikten er at nyansatte i vitenskapelige stillinger raskt skal komme i gang med sine prosjekter og kunne etablere gode forskernettverk eller forskergrupper. Tildeling av stipendiatstillinger til nyansatte vil bidra til faglig fornyelse innenfor de forskningsfelt som instituttene har prioritert i sine stillingsplaner.

Andre stipendiatstillinger vil kunne tilknyttes nye tverrfakultære satsninger, større samarbeidsprosjekter som har fått ekstern bevilgning eller er valgt ut som satsningsområde på fakultetet, og andre sterke eller fornyende områder eller miljøer foreslått av instituttene. Hvilke områder eller miljøer som blir tildelt stillingene vurderes hvert år. I 2008 ble det blant annet utlyst flere rekrutteringsstillinger knyttet til prosjekter i grenseflaten mellom humaniora og naturvitenskap, teknologi og medisin.

I 2009-budsjettet er i alt 18 stillinger fordelt som strategiske stipender øremerket oppfølging av forskningsprioriteringene. Instituttene har fått tildelt 8 stipendiatstillinger knyttet til nyansatte. I 2009 er det lagt særlig vekt på igangsetting av de nye tverrfakultære samarbeidsområdene og 10 stillinger utlyses innenfor disse: *Kultrans* (7), *Demokrati som idé og praksis* (1), *Religion i det pluralistiske samfunn* (1) og *Kunnskap i skolen* (1).

Fakultetet har 5 ledige postdoktorstillinger i 2009. Fordelingen av disse vil knyttes opp til de faglige prioriteringene. Beslutningen om hvilke områder eller miljøer som konkret blir tildelt postdoktorstillinger vil skje etter at det er innhentet forslag fra instituttene. Stillingene skal utlyses innen de områder og fagfelt som er framhevet, og/eller der hvor det er behov for faglig fornyelse, særlige behov for rekruttering, og muligheter for å rekruttere spesielt sterke kandidater.

Rekruttering som stor sak i 2009

I fakultetets årsplan 2009 er rekruttering valgt ut som en av fem store saker. Sett i lys av den store utskiftningen av personale har det de siste årene vært arbeidet hardt med å bedre fakultetets mottak av nyansatte – både vitenskapelige og administrative. Økt utskifting av medarbeidere og flere søkere betyr at en stadig større andel av fakultetets midler er bundet opp til rekrutteringsprosesser, og rekrutteringssatsingen innebærer et fokus på å forbedre og forenkle disse. Det er allerede fastsatt nye retningslinjer for ansettelse av stipendiater. Flere tiltak blir iverksatt utover i 2009, blant annet vil det bli laget nye innstillingsmaler og intervjuplaner og det skal gis bedre veiledning til sakkyndige komiteer. Ved ansettelse i førsteamanuensisstillinger er det tatt i bruk søkerkomiteer, som på grunnlag av søkerlisten velger ut hvilke søkere som skal få sende inn en fullstendig

søknad til vurdering. Dette er et tiltak som både skal sikre mer aktiv rekruttering (likestilling, internasjonalisering mv.), og som representerer reell arbeidsbesparing for både vitenskapelig og administrativt personale.

2. Forskning

Gjennomføring av de faglige prioriteringer på forskningssiden tar utgangspunkt i de veivalg fakultetsstyret vedtok i 2008, da det ble vedtatt en rekke prinsipper for videre utvikling av forskningsporteføljen. Disse skal både sikre en sterkere konsentrasjon av forskningsressursene og sikre fornyelse innen viktige områder.

2.1. HF avsetter strategiske forskningsmidler som utlyses i åpen konkurranse

Hvert år søker svært mange HF-miljøer eksterne midler. Den begrensede potten som er avsatt til humanistisk forskning både hos NFR og andre finansieringskilder, innebærer imidlertid at svært mange gode prosjekter får avslag. HF vil i årene framover omprioritere egne ressurser for å kunne realisere flere større prosjekter. HF tildelte i 2008 strategiske forskningsmidler (inklusive stipendiatstillinger) til to forskningsprosjekter som skal gå over tre år. Begge prosjektene hadde fått fremragende eksterne evalueringer og representerer miljøer som ble identifisert som særlig sterke forskningsmessig. Avhengig av fakultetets budsjettsituasjon kan en ny tilsvarende utlysning være aktuell i 2011.

Fakultetet valgte i tillegg, etter åpen utlysning, å tildele felleskontorer, stipendstilling og ekstra driftsmidler til et tverrfaglig samarbeidsprosjekt som inkluderte junior- og seniorforskere fra flere av HFs institutter. HF vil fortsatte å eksperimentere med forskningsstrategiske tiltak som på denne måten kan gi iderike forskere mulighet til å realisere sine forskningsplaner, selv uten ekstern finansiering.

Alle de ovennevnte prosjekter får tildelt midler i HF's forskningsbudsjett for 2009.

2.2. HF skal styrke sin tilstedeværelse på flere utlysningsarenaer

Som HF har redegjort for tidligere har det tradisjonelt eksistert få arenaer for å søke humanistiske forskningsmidler. For å skaffe midler til fakultetets mange lovende prosjekter er det derfor maktpåliggende å arbeide strategisk i forhold til utlysningsarenaer i bred forstand.

HF har for budsjettåret 2009 vedtatt at de insentivmidler fakultetet mottar for eksisterende EU-prosjekter (1,16 mill kr), skal benyttes til videre strategiarbeid i forhold til EU. Det gjøres nå et stort arbeid på fakultetet for å utarbeide flere gode EU-søknader. I 2008 ble det avsatt midler til opplæring av det forskningsadministrative nettverket for å høyne EU-kompetansen på instituttene. I 2009 har *Kultrans* fått særlige midler til å bygge kompetanse og søke EU-midler.

HF arbeider langsiktig for å tiltrekke seg flere midler fra nærings-/arbeidsliv og private finansieringskilder. HF har de siste årene utvidet sitt samarbeid med nærings- og arbeidslivet, blant annet gjennom satsingen på **næringsrettet universitetssamarbeid innen humaniora**. HF har i dag flere næringslivsfinansierte rekrutteringsstillinger og vil i 2009/2010 arbeide for å tilknytte seg flere forskere og/eller professor II-stillinger finansiert av næringslivet.

Det eksisterer ingen store satsninger på HUMSAM-feltet i Forskningsrådets regi. Dette var bakgrunnen for initiativet til forskningssatsingen **Kompetanseutvikling og deltakelsesarenaer (KODE)**, som i 2006 ble tatt av forskningsdekanene ved UV, HF og SV ved Universitetet i Oslo. En bredt sammensatt nasjonal koordineringsgruppe med representasjon fra alle landets HUMSAM-fakulteter samt instituttsektoren, avleverte i juni 2008 et programforslag til Norges forskningsråd. Forslaget er nå under behandling. HF har også vært en aktiv støttespiller for Forskningsrådet i arbeidet med en **Nasjonal strategi for humaniora**, og i utarbeidelsen av et strategisk område med tittelen **Samfunnsutviklingens kulturelle forutsetninger (SAMKUL)**.

HF har i samarbeid med andre humaniora-miljøer arbeidet aktivt for at humanistisk forskning skal få en tydeligere plass **i den kommende forskningsmeldingen**. En større satsning på HUMSAM i NFR-regi vil være et virkemiddel for å finansiere fakultetets prioriterte områder med eksterne inntekter.

2.3. HF skal styrke internasjonal publisering og publisering av avhandlinger

Det er et mål for HF at flere av de avhandlinger som produseres ved fakultetet skal kunne omarbeides til publikasjoner på anerkjente forlag. HF starter fra 2009 en støtteordning for å øke den internasjonale publiseringen av spesielt gode doktoravhandlinger. Ordningen er

budsjettavhengig og gjenstand for årlig vurdering av avsetning, samt fortløpende evaluering. Budsjettavsetningen i 2009 er 250 000 kr.

HF har i 2007 og 2008 avholdt publiseringsseminar for fakultetets over 400 Ph.d-studenter med deltakelse av gode internasjonale forlag. Dette har resultert i flere kontrakter med de involverte forlagene. HF vil gjøre dette til et fast årlig tiltak.

2.4. Tverrfakultære forskningssatsninger: Bidra til områder med særlig potensiale for brobygging og samarbeid

HF har avsatt midler til den tverrfakultære forskningssatsningen *KULTRANS*, men også til andre tverrfakultære satsninger der fakultetets forskere er involvert (se ovenfor under 'rekruttering'). I tillegg til stipendiatstillingene har HF også tildelt 20 % frikjøp til to ledere for deltemaer på *Demokrati som idé og praksis*.

I budsjettet for 2009 har fakultetet (i tillegg til de sentralt tildelte midlene) avsatt egne midler til *KULTRANS* med sju doktorgradsstipendiatstillinger, til 20 % frikjøp av to ledere for deltemaer i satsningen, og til en full administrativ stilling for satsningen. Sammen med anslått forskningstid fra deltakende forskere ved fakultetet, utgjør budsjettavsetningen i 2009 ca. 4,4 mill. kr, med videreføring kommende år.

De øvrige forskningsprinsippene er omtalt andre steder i gjennomføringsplanen:

- *Løpende vurdering av stillingsplaner mot resultatene fra de faglige prioriteringene (se ovenfor s. 2)*
- *Flere ph.d.- og postdoktorstillinger lyses ut i tråd med resultatene fra de faglige prioriteringene (se ovenfor s. 5)*
- *De sterkeste forskningsfelt utvikler internasjonale master- og/eller phd-tilbud (se nedenfor under punktet om masterutdanning.)*

3. Utdanning

Gjennomføring av de faglige prioriteringer på utdanningssiden tar utgangspunkt i de prinsipper Fakultetsstyret vedtok i 2008. De første prinsippene gjelder BA-tilbudene, de neste gjelder MA, mens de siste gjelder utdanningsstruktur og -ledelse.

Forbedring av BA-tilbudene

3.1. HF skal ha brede bachelortilbud med en tydelig og realistisk studiebeskrivelse

3.2. Flere HF-kandidater må få anledning til å velge to skolefag

Som ledd i å gjennomføre disse to prinsippene, har HF iverksatt en prosess med justeringer og endringer av programmer med spesielle utfordringer identifisert gjennom faglige prioriteringer. Oppfølgingsarbeidet har allerede resultert i nedleggelse av programmer med lav studiekvalitet og opprettelse av nye som fyller kravene definert i den faglige prioriteringsprosessen.

Bachelorprogrammet i kultur- og idéstudier kom svært dårlig ut i den faglige prioriteringsprosessen og ble nedlagt høsten 2008. Fakultetsstyret vedtok 21. september 2008 å opprette to nye programmer i til erstatning for dette:

- Idéhistorie gikk sammen med det eksisterende bachelorprogrammet i filosofi i et nytt bachelorprogram for filosofi og idéhistorie.
- Religionshistorie og kulturhistorie gikk sammen i et nytt bachelorprogram for religionshistorie og kulturhistorie.

Begge de nyopprettede programmer gir studentene anledning til å kombinere fordypningsfaget med relevante skolefag. Dette var ikke mulig på det nå nedlagte bachelorprogrammet i kultur- og idéstudier. De nye programmene har dessuten en tydeligere faglig profil, og er forankret i fag med tilhørighet til samme institutt.

- Nedleggelse av bachelorprogrammet i religionsstudier

Et annet program som kom dårlig ut i analysen av studiekvalitet var religionsstudier. Religionsstudier er et tverrfaglig program for fagene kristendomskunnskap fra TF og religionshistorie fra HF. Fakultetsstyret anbefalte 27. februar 2009 å nedlegge programmet. Forslaget vil bli lagt fram for endelig behandling i universitetets studiekomiteé 28. mai 2009. En nedleggelse av programmet vil ikke få store konsekvenser for rekrutteringen til religionshistorie og kristendomskunnskap, ettersom begge fag tilbys av andre bachelorprogrammer.

Et forslag om ytterligere endringer i HF's programportefølje på lavere nivå ble sendt ut på bred høring 16. mars 2009. Høringsfristen er satt til 20. april. Høringen inneholder mange forslag endringer i dagens bachelorprogrammer. Ikke alle har et omfang og en karakter som forutsetter vedtak i fakultetsstyret og universitetsstyrets studiekomiteé. Etter høringen vil fakultetsledelsen legge fram endelig forslag for fakultetsstyret 12. juni 2009. Forslaget vil også ta hensyn til resultatene fra kandidatundersøkelsen som ble gjennomført i 2008, og studieforløpsanalysen av åtte bachelorprogrammer ved SV og HF som skal fullføres innen 1. mai 2009.

Forbedring av MA-tilbudene

3.3. Master skal være nivået for mer forskningsnære og spesialiserte studietilbud

3.4. Endringstakten skal være høyere på master- enn på bachelornivå

3.5. HF vil overføre ressurser fra bachelor- til masternivå

Høsten 2009 iverksetter HF en utredning av mastertilbudet ved fakultetet i henhold til de vedtatte prinsipper. Utredningen vil foretas innenfor rammen for faglige prioriteringer og tilsvarende arbeidet som er gjennomført for bachelorprogrammene. I tillegg vil resultatene fra kandidatundersøkelsen 2008 utgjøre et viktig grunnlag. Det ligger an til mindre omfattende justeringer på masternivå enn på bachelornivå. Dagens spesialiserte masterprogrammer harmonerer de fleste steder med veivalgene for videreutvikling av utdanningsporteføljen. De faglige prioriteringene angir imidlertid to spor som fakultetet vil forfølge i arbeidet med masterprogrammene høsten 2009:

- utvikle mastergrader med en tydeligere arbeidslivsrelevant komponent.
- utvikle prestisjetunge og helst internasjonalt orienterte mastergrader innenfor fagområder eller -miljøer der fakultetet har sterke komparative fortrinn.

Som ledd i forberedelsene til utredningen holdes våren 2009 et møte/seminar med potensielle arbeidsgivere for humanister (inkludert i budsjettavsetning angitt nedenfor).

Vedtatte og foreslåtte endringer av eksisterende bachelorprogram skal gjøre det mulig å overføre ressurser fra bachelor til master. Slike omlegninger tar tid. Resultater vil først bli synlige om tre til fire år.

3.6. Programmenes faglige ledelse skal knyttes nærmere til fagmiljøene

Et viktig prinsipp for utvikling av HF-utdanningsportefølje er at programmenes faglige ledelse skal knyttes nærmere til fagmiljøene. I oktober 2008 fikk programmene og instituttene tilsendt spørsmål om hvordan de stiller seg til forslaget om å knytte den faglige ledelsen av programmene tettere til instituttene og fagene. Forslaget fikk støtte fra alle instituttene og fra et stort flertall av programmene. På denne bakgrunn besluttet studiedekanen å delegere ansvaret for oppnevning av programledere til instituttlederne fra 12. februar. Instituttene har utarbeidet lokale modeller for ledelse av programmene innen 2009.

Virkemidler og måling av fremdrift for gjennomføring av studieprinsippene

Endringer av programmene som blir gjennomført i 2009, vil vurderes gjennom periodisk evaluering av nyopprettede programmer i 2014.

Arbeidet med endringene i bachelorporteføljen har fått budsjettmessige konsekvenser i 2009, med en avsetning på 1,05 mill. kr til revisjon av bachelorprogrammet, utforming av nye mastertilbud, utviklingstiltak programledelse, tiltak for å styrke studienes arbeidslivsrelevans og informasjonstiltak. I tillegg vil det bli benyttet strategimidler for utdanning og kr 300 000 fra utdanningsprisen som fakultetet fikk fra KD i 2008. Til tiltak for å styrke studienes arbeidslivsrelevans har HF i februar 2009 også fått tildelt 1,5 millioner fra Norgesuniversitetet til prosjektet *Humanister i praksis*.

4. Oppsummerende om virkemidler og måling av fremdrift for oppfølgingen av de faglige prioriteringene

HF-utdanningsplanen legger til grunn virkemidler som fordeling av driftsmidler og rekrutteringsstillinger, endringer av programmer, lederopplæring, instituttens planverk, og utarbeiding av skjematisk grunnlagsmaterialet for oppfølging av de prioriterte områdene eller miljøene.

Fakultetet vil arbeide med å forankre virkemidlene lokalt ved instituttene gjennom fakultetets ledernetverk.

Fakultetet slutter seg videre til UIO-dekanenes notat med innspill til Universitetsstyrets bestilling (30.11.08), om pakker for lederstøtte og arbeidsmiljø, styrking av

regnskapssystem og prosjektstyringsverktøy som aktuelle virkemidler som bør utvikles sentralt ved UiO til felles nytte for alle fakultetene. I forlengelsen av lederstøtte vil HF foreslå en sentral støtte til å utarbeide kriterier for å oppnå fokus på resultater i lederoppfølgingen. I tillegg til dekanenes forslag vil HF også foreslå at sentral støtte til utarbeidelse av komparative data generelt, som studieforløpsanalyse og kandidatundersøkelse. Dette vil være et godt/nødvendig grunnlag for fakultetenes kvalitative analyser. HF slutter seg også til en gjennomdrøfting av muligheter for midlertidige stillinger ("tenure track") slik det er foreslått i UiOs tilbakemelding om den kommende forskningsmeldingen.

HF vil peke på at også prioriteringer ved andre avdelinger ved UiO har konsekvenser for gjennomføringen av de faglige prioriteringene. Resultatene av de faglige prioriteringer kan ikke bare reflekteres i prioriteringer internt på HF, men bør også ha konsekvenser for prioritering av ressurser ved Universitetsbibliotekets samlinger. Mange av fagområdene på UB lider under stramme økonomiske rammer både for innkjøp av litteratur og for katalogisering av bøker og tilbud til forskere og studenter på fagområdene. Hvis de faglige prioriteringer skal ha en ønsket og tydelig effekt, bør prioriteringene også ha direkte konsekvenser for innkjøpsbudsjetter og stillingsprosenter for fagreferentene på de prioriterte områder.

En innvending som har vært reist i forbindelse med måling og resultater i gjennomføringen av de faglige prioriteringene, er at de fleste resultatindikatorer er kvantitative, mens resultatene som ønskes oppnådd er kvalitative. HF vil likevel legge til grunn for kvantitative indikatorer som økt internasjonal publisering, økt andel forskningsbevilgning eller økt antall gjennomførte masterstudenter, ligger det kvalitative fagfellelvurderinger og andre former for vitenskapelige bedømmelser som i seg selv er kvalitative.

5. Informasjon og forankring

Gjennomføringsplanen er som de øvrige prioriteringen utformet i et tett samarbeid mellom fakulteter og institutter. Instituttledere, forskningsledere og undervisningsledere er gjennom de respektive nettverk engasjert i utforming av planen. Planen har vært

drøftet i Rådet for forskningssaker og Rådet for studiesaker. I forbindelse med større enkelttiltak (for eksempel endringene i studieporteføljen våren 2009) er det lagt opp til en bred høringsrunde der alle kan gi innspill. Her organiserer også instituttene egne møter med relevante grupper av ansatte.

HF har utarbeidet nye nettsider for oppfølging av de faglige prioriteringene. Sammen med nettsidene spiller den nettbaserte nyhetsavisa HF-aktuelt, og instituttens nettbaserte nyhetsbrev en viktig rolle for å informere ansatte om alle stadier av prosessen. Instituttstyrene er sterkt involvert gjennom at disse vedtar intensjonsplanene for stillingutlysninger. Tjenestemannsorganisasjonene og studentene orienteres og involveres i drøftingsmøter ved fakultetsstyrebehandling.

Nettstedet *Faglige prioriteringer ved HF* (<http://www.hf.uio.no/om-fakultetet/faglige-prioriteringer/>) gir oversikt og henvisninger til vedtak og prosessen frem mot vedtakene. I samledokumentet som ble vedtatt i fakultetsstyret 19.09.08 gis en utdypende beskrivelse av prinsippene (http://www.hf.uio.no/om-fakultetet/faglige-prioriteringer/Faglige_prioriteringer_HF_190908.doc).

Tiltaksplan for gjennomføring av faglige prioriteringer 2009-2013
Det humanistiske fakultet

1. STILLINGSPLANER og REKRUTTERING

Prinsipp	Virkemiddel	Ansvarlig	Måling/resultatindikator	Tidsplan
1.1. Stillingsplaner vurderes løpende mot resultatene fra de faglige prioriteringene.	Instituttene reviderer intensjonsplaner utarbeidet 2006-2008	Instituttene	Intensjonsplanene og rekrutteringsprinsippene legger grunnlaget for resultatindikatorer som detaljeres under forskning og undervisning.	2008-2009
- Stillingsplaner er intensjonsplaner for faste vitenskapelige stillinger vedtatt av instituttene.	Fakultetet gir skriftlig tilbakemelding på instituttens intensjonsplaner og vurderer om de er i tråd med de vedtatte faglige prioriteringer.	Fakultetet	Overordnede resultatindikatorer er:	2009
	Fakultetet utarbeider skjematisk vurderingsgrunnlag for stillingsutlysninger ("Tølgeskjema") for å sikre et bedre beslutningsgrunnlag for utlysning av faste stillinger.	Fakultetet	- En større andel av fakultetets forskning og undervisning skal være av høy kvalitet.	2009-2010
	Lederopplæring om planarbeid for instituttens ledere.	Fakultets- og instituttledelse	- Økt andel av forskning og undervisning i tråd med faglige prioriteringer.	2009/2010
	Revisjon av intensjonsplaner. Planene samordnes og får femårig perspektiv.	Instituttene	- Økte eksterne forskningsbevilgninger.	2009-2010
	Fakultetet gjennomgår og reviderer tilsettings- og rekrutteringsrutiner, bl.a. kortere behandlingstid for tilsetning av FVA som skal bedre rekruttering av særlig sterke utenlandske kandidater.	Fakultetet og instituttene		2009
1.2. HF skal vurdere større differensiering av personale	Fakultetet kommenterer dette i sin skriftlige tilbakemelding på instituttens intensjonsplaner.	Fakultetet		2009
1.3. Flere ph.d.- og postdoktorstillinger utlyses i tråd med resultatene fra de faglige prioriteringene	Rekrutteringsstillinger til Kultrans og andre tverrfakultære forskningsoppsatser	Fakultetet		2009-2013
	Øremerkede strategiske stillinger til nyansatte , til særlig sterke forskningsmiljøer , til forskningsmiljøer med potensiale for viktig faglig fornyelse	Fakultetet og instituttene		2008-2013
	Revisjon av retningslinjer for tilsetning i doktorgradssjippstillinger	Fakultetet		2009

2. FORSKNING	Virkemiddel	Måling/resultatindikator	Tidsplan
Prinsipp	Utllysning av driftsmidler til forskningsprosjekter med gode eksterne evalueringer	Økte eksterne forskningsbevilgninger. Flere frie prosjekter av god kvalitet realiseres.	2008-2011
2.1. HF avsetter strategiske forskningsmidler som utlyses i åpen konkurranse.	Utllysning av ph.d.-stipend knyttet til nyansattes prosjekter	Økt internt faglig samarbeid. Flere forskergrupper med deltagelse av forskerkrutter. Flere nye forskergrupper og nettverk etablert av nyansatte forskere.	2008/2009-2013
2.2. HF skal styrke sin tilstedeværelse på flere utlysningsarenaer og i forhold til flere finansieringskilder.	Styrke mulighetene for EU-finansiert forskning ved målrettet innsats med stilling og workshops for å etablere EU-søknader.	Økt antall EU-prosjekter innen 2011.	2009 (Budsjettåvs. 1,16 mill. kr)
- EU - NFR - Næringsliv - Andre	Deltakelse i forslag om større NFR-satsninger i HUMSAM-feliet	Fakultetet, Kultrans	2008/2009-2010
2.3. HF skal styrke internasjonal publisering og publisering av doktoravhandlinger	Innsats mot andre eksterne samarbeidspartnere/finansieringskilder. Bygge videre på etablerte samarbeidsforhold. Budsjettavsetning 250 000 kr til utlysning av midler til publiseringstøtte (fagfelleurdert monografi/artikkel i internasjonal publiseringsskanal) for kandidater på fakultetets ph.d.-program, stipendiater med gjennomføringstipend og doktorander som har disputert ved HF- maksimalt to år før søknadstidspunktet.	Fakultetet og instituttene Fakultetet	2010 2009
2.4. Bidra til områder med særlig potensiale for brobygging og samarbeid	Årlig publiseringseminar for doktorgradskandidater i regi av ph.d.-programmet KULTRANS <ul style="list-style-type: none"> • Doktorgradsstipendiattstillinger • Frikjøp av faglige ledere • Forskningsstid faste forskere • Administrativ stilling DEMOKRATI SOM IDE OG PRAKSIS <ul style="list-style-type: none"> • Doktorgradsstipendiattstilling • Frikjøp av faglige ledere • Forskningsstid faste forskere RELIGION I DET PLURALISTISKE SAMFUNN <ul style="list-style-type: none"> • Doktorgradsstipendiattstilling • Forskningsstid faste forskere KUNNSKAP I SKOLEN <ul style="list-style-type: none"> • Doktorgradsstipendiattstilling • Forskningsstid faste forskere Humanistiske fagområder som grenser mot naturvitenskap, teknologi og medisin <ul style="list-style-type: none"> • Doktorgradsstipendiattstillinger • Forskningsstid faste forskere • Postdoktorer 	Fakultetet ved phd-utvalgene Fakultetet, instituttene, styrings-grupper satsninger	Styrket arbeidslivsrelevans integrert i Phd-utdannelsen fra 2009 Økte eksterne forskningsbevilgninger Forbedret andel tellende internasjonale publikasjoner fra HF med 6-10 monografier/artikler innen 2012. Økt andel HF-kandidater som får jobb i (-2013 avhengig av budsjett og evaluering) 2008-2013 2009-2013

3. UTDANNING

Prinsipp	Virkemiddel	Ansvaret	Måling/resultatindikator	Tidsplan
<p>3.1. HF skal ha brede bachelortilbud med en realistisk og tydelig studiebeskrivelse:</p>	<p>Avvikle meget spesialiserte BA-programmer.</p>	<p>Fakultetet</p>	<p>Større søkerinteresse fra studieåret 2010/11.</p>	<p>Forslag til endringer av BA-programmer sendes ut på høring 16.03 med høringsfrist 20.04.09.</p>
<p>- programmer og studieretninger på BA-nivå skal utnytte bredden i fagmiljøet</p>	<p>Opprette emnegrupper til erstatning for spesialiserte program.</p>	<p>Fakultetet</p>	<p>Bedre resultater i årlige studentevalueringer av programmene fra 2011.</p>	<p>Forslag til større endringer behandles i fakultetsstyret 12.06.09, i studiekomiteen høsten 2009.</p>
<p>- et fag skal normalt tilbys som fordypning på kun et BA-program</p>	<p>Avvikle BA-programmer og studieretninger med svakt ressursgrunnlag.</p>	<p>Fakultetet</p>	<p>Lavere frafall og høyere gjennomføring fra 2011.</p>	<p>De første studentene begynner høsten 2010.</p>
<p>- strengere krav til ressursgrunnlag for programmer og studieretninger</p>	<p>Opprette BA-programmer med faste studieløp første studieår.</p>	<p>Fakultetet og instituttene</p>	<p>Bedre resultater i kandidatundersøkelser fra 2013.</p>	
<p>- styrke kandidatens ferdigheter, kunnskap og kompetanse</p>	<p>Syrke mottak og oppfølging av nye BA-studenter første studieår.</p>	<p>Instituttene</p>	<p>Mer nyttige og detaljerte periodiske evalueringer av BA-programmene, som kan brukes i arbeidet med videreutvikling av program.</p>	
	<p>Som hovedregel skal alle BA-programmer avsluttes med en BA-oppgave</p>	<p>Instituttene</p>	<p>Tilby færre, mer kvalitetsikrede emnegrupper, med tydeligere lærings- og kompetanssmål.</p>	
	<p>Opprette bredere BA-program</p>	<p>Fakultetet</p>		
	<p>Vurderer fordeling av studieplasser mellom hhv. BA-programmer og årsenheter i lys av utdanningsbehov.</p>	<p>Fakultetet</p>		
	<p>Løpende omfordeling av fakultetets opptaksrammer i lys av resultatindikatorene.</p>	<p>Fakultetet</p>		
	<p>Gjennomgå alle emner/emnegrupper</p>	<p>Instituttene</p>		
	<p>Arrangere seminar H2009 med fokus på kandidatens ferdigheter</p>	<p>Fakultetet</p>		
<p>3.2. 2. Flere bachelorkandidater må få anledning til å velge to skolefag</p>	<p>Vurderer endring eller nedleggning av BA-programmer som ikke tillater valg av to skolefag.</p>	<p>Fakultetet og instituttene</p>	<p>Se forrige prinsipp pluss: Opprettholde andelen HF-kandidater som velger læreyrket i kommende kandidatundersøkelser.</p>	<p>Se forrige prinsipp.</p>
	<p>Opprette nye BA-programmer som tillater valg av to skolefag.</p>	<p>Fakultetet og instituttene</p>	<p>Bedre studienes relevans fram mot neste kandidatundersøkelse.</p>	
	<p>Informere bedre om skolen som karrierevei og hvilke studievalg denne veien forutsetter.</p>	<p>Fakultetet og instituttene</p>		
	<p>Åpne for mulige fagdidaktiske komponenter i sentrale skolefag.</p>	<p>Instituttene</p>		
	<p>Arbeide for å styrke PPU-kapasiteten ved UiO, samt bedre dekning i forhold til (viktige) skolefag ved HF.</p>	<p>Fakultetet</p>		

<p>3.3. Master skal være nivået for mer spesialiserte og forskningsnære studietilbud.</p>	<p>Utvikle mastergrader med en tydeligere arbeidslivsrelevant innretning (gjennom prosjektet "Humanister i praksis" med midler fra Norgesuniversitet). Utvikle internasjonalt orienterte mastergrader innenfor sterke forskningsområder.</p>	<p>Fakultetet og instituttene Fakultetet og instituttene</p>	<p>Se prinsipp 1 pluss: Flere emner med arbeidslivsrelevant innretning.</p>	<p>Utviklingsarbeid høsten 2009. Vedtak i fakultetsstyret og studie-komiteen våren 2010.</p>
<p>3.4. Endringstakten skal være høyere på master- enn på bachelor nivå.</p>	<p>Utnytte fagmiljøenes forskningsinnsatsninger til å tilby gode forskningsbaserte mastere.</p>	<p>Instituttene og fakultetet</p>	<p>Flere samarbeidsavtaler med eksterne bedrifter og organisasjoner. Flere internasjonale søkere. Bedre søkergrunnlag til ph.d. Flere studenter som velger praksisbaserte emner.</p>	<p>Se forrige prinsipp.</p>
<p>3.5. HF vil overføre ressurser fra bachelor- til master nivå uten at studie kvaliteten forringes.</p>	<p>Legge til rette for at masterstudiene kan kobles til gode forskningsprosjekter både i forbindelse med masteroppgaven og i den forutgående kursdelen. Forslag om master som stor sak i 2010 Redusere antallet emner, emnegrupper og programmer på BA-nivå. Frigjøre ressurser til å sikre kvalitet.</p>	<p>Instituttene og fakultetet Fakultetet Instituttene</p>	<p>Øke antallet masteroppgaver som skrives i tilknytning til pågående forskningsprosjekter. Øke andelen undervisningstimer viet MA i forhold til BA Øke antall studentårsværk på masternivå. Sikre ressurser til forskningsbasert utdanning på master.</p>	<p>Forslag om å redusere BA-programmer legges fram for fakultetsstyret 12. juni. Arbeidet med å redusere antall BA-emner og emnegrupper er igangsatt. Alle fag skal fra våren 2009 gjennomgå kritisk tilbuds av 40-grupper.</p>
<p>3.6. Programmenes faglige ledelse skal knyttes nærmere til fagmiljøene.</p>	<p>Oppnå større samsvar mellom studentårsværk på lavere grads emner og fullførte BA-grader.. Styrke rekrutteringen til master. Fokusere på god og effektiv veiledning av masteroppgaver gjennom evaluering. Reduserer valgfrihet på BA Styrke teori og metode på BA Tydeliggjøre ansvar, myndighet og beslutningspunkter, herunder på grunnlag av studie kvalitets-undersøkelser.</p>	<p>Instituttene Fakultetet og instituttene Instituttene og fakultetet Instituttene og fakultetet Instituttene</p>	<p>Godt omdømme for fakultetets mastertilbud og rekruttere bedre kandidater. Færre enkelte mestudenter Lavere frafall fra fakultetet totalt Flere BA-kandidater</p>	<p>Lederutviklings-tiltak rettet mot undervisningsledere igangsettes fra våren 2009.</p>

Vedlegg 2 – utdrag fra budsjett 2009 Det humanistiske fakultet.

Tabell 1 Budsjett prioriterte tiltak/satsinger		42000	504000
Tiltak (Prisnivå pr 2009)	2009	2010	2011
1) Faglige prioriteringer			
a) Oppfølging av forskningsprioriteringer			
Strategiske stipendiater - 9 stillinger oppstart 1.09.09	1 512 000	4 536 000	4 536 000
Postdoktorstillinger - 4 stillinger oppstart 1.09.09	864 000	2 592 000	2 592 000
Sum a)	2 376 000	7 128 000	7 128 000
En del småforskningsmidler og strategimidler vil i tillegg bli benyttet			
b) Oppfølging av utdanningsprioriteringer			
Revisjon av bachelorprogrammer			
Utforming av nye mastertilbud	350 000		
Utviklingstiltak programledelse			
Styrke studienes arbeidslivsrelevans			
Informasjonstiltak (nye studiebrosjyrer)	700 000		
Sum b)	1 050 000		
I tillegg vil bli benyttet strategimidler utdanning og kr 300.000 utdanningskvalitetspris 2008			
c) KULTRANS			
Søkt UiO sentralt:			
Prosjektleder (ltr 66)	665 000	665 000	665 000
Drift (inklusive Advisory Board)	790 000	790 000	790 000
Særlige formidlingstiltak	50 000	50 000	50 000
Sum	1 505 000	1 505 000	1 505 000
Bidrag HF:			
Administrator (ltr 57)	563 000	563 000	563 000
7 stipendiatstillinger fra 1.9.2009 (intern sats)	1 176 000	3 528 000	3 528 000
Evt. 4 stipendiatstillinger fra 1.9.2012 (intern sats)			
Indirekte stipendiatkostnader (diff. ekst./intern sats)	387 000	1 162 000	1 162 000
Frikjøp to tematiske ledere 20 %	316 000	316 000	316 000
Anslått innsats av forskningstid fra deltakende forskere	1 950 000	1 950 000	1 950 000
Sum HF	4 392 000	7 519 000	7 519 000
Sum KULTRANS (ekskl. bidrag JUS og SV)	5 897 000	9 024 000	9 024 000
Sum 1) faglige prioriteringer bidrag HF	7 818 000	14 647 000	14 647 000
2) Internasjonalisering			
a) Ferdigstillelse av internasjonaliseringsåret	700 000	0	0
b) Kina- og USA-samarbeid	300 000		
c) Incentivmidler til å opprette emnetilbud på engelsk i faglig sterke miljøer samt utreisende emnetilbud			
	250 000		
d) internasjonal publisering (faglig seminar og målrettet publiseringsspott)			
	300 000		
3) Oppfølging av medarbeiderundersøkelsen			
a) Seminarene, og kurs for alle ledere på fakultetet	500 000	100 000	100 000
b) Felles arrangement 2009	500 000		
c) LAMU (lokalt arbeidsmiljøutvalg)	100 000	100 000	100 000
4) Nye formidlingsformer			
a) Støtte til prosjekter ved fagmiljøene	500 000		
b) Phd.-arrangement forskningsformidling	50 000		
5) Bedre rekruttering			
a) Prosjekter vedr. rekruttering	50 000		
Sum prioriterte tiltak	11 068 000	14 847 000	14 847 000